

Miljøtilladelse

Efter lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., §16 b

Husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder

Dato for gyldighed: 21. august 2023

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Indhold

Datablad	3
Indledning	4
Resume	5
Afgørelse	6
Vilkår	7
Stalde og opbevaringsanlæg	7
Drift i øvrigt	8
Vurdering	10
Overordnet om det ansøgte	10
Stalde, opbevaringsanlæg m.v.	10
Natur	12
Lugt	15
Belysning, støv, støj og skadedyr	16
Affald, olie og kemikalier	18
Transport	18
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	19
Erhvervsmæssig nødvendighed	19
Landskabelige hensyn	20
Samlet vurdering	22
Offentlighed og klagevejledning	22

Bilag:

Bilag 1: Situationsplan, udskrevet fra husdyrgodkendelse.dk

Bilag 2: Ansøgers miljøtekniske beskrivelse, inklusiv tillægsbeskrivelse dateret 3. april 2023.

Bilag 3: Fotos fra besigtigelse d. 28. juni 2023.

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Kirkebakken 125, 8330 Beder
Matrikel nr.	7a Over Fløjstrup By, Beder
Cvr. nr. CHR nr.	- 77187
Ejer af ejendommen	Rikke Dam Nielsen og Clement Aagaard Andersen
Driftsansvarlig Rådgiver	Rikke Dam Nielsen Anne Kirkegaard, Velas
Brugstype	Hestehold
Godkendelsesbetegnelse Ansøgning, skema nr.	§ 16 b 238714
Tilsynsmyndighed Sagsbehandler 2. sagsbehandler (kvalitetssikring)	Aarhus Kommune. Anker Laubel Christian Westergaard
Afgørelsens dato	21. august 2023
Tilsyn	På tilsyn kontrolleres, om vilkårene i miljøtilladelsen overholdes.

INDLEDNING

Udvidelse af et husdyrbrug forudsætter kommunens forudgående tilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven¹, når der er tale om mere end 100 m² produktionsareal i stald og mindre end 3.500 kg ammoniakemission pr år. Denne tilladelse er udarbejdet efter § 16 b i husdyrbrugloven.

Ansøgningen om miljøtilladelse er indsendt til Aarhus Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 1. marts 2023. Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysninger indsendt med ansøgningen, samt øvrige oplysninger indsendt under sagsbehandlingen, herunder ansøgning nr. 238714.

Husdyrbruget er ikke omfattet af IE-direktivet. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IE-direktivet.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at etablere nye stalde og møddingsplads og af at ændre de eksisterende stalde på husdyrbruget, og for husdyrbrugets påvirkning af miljøet i bred forstand. Der redegøres ikke for miljøpåvirkningen fra udbringning af husdyrgødning, da dette varetages i anden lovgivning.

En tilladelse efter husdyrbrugloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at den er meddelt. Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år².

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019

² Dette er nærmere beskrevet i § 59a i husdyrbrugloven.

RESUME

Rikke Dam Nielsen, Kirkebakken 125, 8330 Beder har søgt om en miljøtilladelse til husdyrbruget i forbindelse med etablering af to nye stalde, et maskinhus og et læskur samt ændring af en eksisterende stald på husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder.

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget med den ansøgte udvidelse i henhold til de gældende regler. Miljøtilladelsen omfatter produktionen og anlægget.

Miljøtilladelsen er baseret på en række vilkår. Disse vilkår fremkommer som en følge af husdyrbrugloven og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ og anden lovgivning. Miljøtilladelsen for husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder er særligt kendetegnet ved:

- Der opføres to nye løsdriftstalde, et læskur, en møddingsplads og et maskinhus.
- Der ændres i en eksisterende hestestald.
- Tilladelsen omfatter også en eksisterende ridebane.
- Efter udvidelsen er der 557 m² produktionsareal i stalde og læskur, og der er en møddingsplads med et overfladeareal på 33 m².
- Dyreholdet består af heste.
- De nye staldbygninger og maskinhuset placeres hensigtsmæssigt i tilknytning til eksisterende byggeri.
- Eksisterende afskærmende beplantning bevares.
- Der dispenseres fra afstandskravet på 15 m til egen beboelsesbygning.
- Anlæggets påvirkning af omgivelserne med ammoniak vil ikke være væsentlig, da projektet lever op til kravene om beskyttelse af særlig sårbar natur.
- De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til omkringliggende boliger, samlet bebyggelse og byzone
- Der er ikke krav om anvendelse af bedst tilgængelige teknologi (BAT). Husdyrbrugets årlige emission af ammoniak er mindre end 750 kg.

Projektets særkender viser hovedårsagerne til, at det ansøgte ikke har en væsentlig virkning på miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport jf. § 4 stk. 4 nr. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Kommunen konkluderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse. Endvidere konkluderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet.

³ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

AFGØRELSE

Aarhus Kommune meddeler hermed miljøtilladelse af husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder på nedenstående vilkår.

Det er Aarhus Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget med overholdelse af de nedenstående vilkår ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet.

Miljøtilladelsen meddeles i henhold til husdyrbruglovens § 16 b samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og omfatter de miljømæssige forhold, det vil sige forhold af betydning for det omgivende miljø som beskrevet i loven og bekendtgørelsen.

Godkendelser og tilladelser i forhold til anden lovgivning (f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven samt tilladelse til afledning af spildevand og overfladevand, og vandindvindingstilladelse) skal søges separat.

Ejendommen skal til enhver tid leve op til gældende regler i love, fredninger og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.

Aarhus Kommune den 21. august 2023.

Birgitte Kloppenborg-Skrumsager
Afdelingsleder

Anker Laubel
Sagsbehandler

VILKÅR

Stalde og opbevaringsanlæg

1. Stalde må have produktionsareal med de størrelser - og skal være indrettet med staldsystemer og den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Staldnavn	Ny bygning?	Dyretype	Staldsystem og teknologi	Produktionsareal (m ²)
Hestestald med bokse	Nej (ændring indeni eks bygning)	Heste	Dybstrøelse	83
Løsdrift 1	Ja	Heste	Dybstrøelse	235
Løsdrift 2	Ja	Heste	Dybstrøelse	213
Læskur 3	Ja	Heste	Dybstrøelse	26
I alt				557

2. Opbevaringsanlæg må have de størrelser - og skal være udstyret med den miljøteknologi - som fremgår af følgende tabel (se også situationsplan i bilag 1):

Opbevaringsanlæg nr.	Ny?	Type	Miljøteknologi	Overfladeareal (m ²)
1	Ja	Møddingsplads	Ingen udover alm. overdækning	33

3. Husdyrbruget, herunder de nye husdyranlæg, møddingsplads og maskinhal skal være placeret som angivet på situationsplanen i bilag 1.
4. Afstanden fra løsdriftstald nr. 1 til egen beboelsesbygning skal være mindst 12 m, og afstanden fra hestestald med bokse til egen beboelsesbygning skal være mindst 8 m, som også angivet på bilag 1.
5. Det skal i forbindelse med opførelsen af de nye stalde og møddingsplads, og ved ændring af den eksisterende stald sikres, at husdyrgødningsbekendtgørelsens⁴ krav om minimum 15 m til dræn overholdes.
6. De nye bygninger skal opføres i naturlige og afdæmpede farver og med mørke eller gråtonede tagflader uden væsentlig refleksion. Udformning og materialevalg skal være i overensstemmelse med beskrivelsen i ansøgningsmaterialet, se bilag 2. De nye

⁴ Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

bygninger er "Nyt Maskinhus", "Løsdrift 1", "Løsdrift 2" og "Læskur 3", se bilag 1.

7. Byggehøjder: Det nye maskinhus må have en bygningshøjde på maksimalt 8,0 m over terræn. De to nye løsdriftsstalde må have bygningshøjde på maksimalt 5,5 m over terræn. Det nye læskur må have bygningshøjde på maksimalt 4,5 m over terræn.
8. Beplantning skal tre steder bevares som vist på figur 3. Eller hvis beplantningen på et tidspunkt nedlægges, skal den erstattes af ny beplantning, som indenfor højst 5-7 år giver en tilsvarende delvist afskærmende og slørende effekt i mindst 4 meters højde.
9. Belysning ved ridebanen og ved driftsbygningerne skal være afskærmet, så lyskilderne ikke er synlige fra omgivelserne. Lyskilder skal være rettet nedad, og ikke ud mod det omgivende terræn.
10. Lysmasterne må kun være tændt når banen benyttes.
11. Ridebanens terræn må ikke reguleres mere end +/- 0,50 m i forhold til det naturlige terræn på arealet.
12. Fast hegning rundt om ridebanen må maksimalt være i 1,50 m højde.

Drift i øvrigt

13. Driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal straks meldes til alarmcentralen tlf.: 112.
14. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne⁵ må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 dB (A)	45 dB (A)	40 dB (A)	55 dB (A)

15. Virksomheden skal efter anmodning fra kommunen ved en støjmåling dokumentere, at vilkår om støj er overholdt. Målingerne skal foretages i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og retningslinjer på området. Tilsynsmyndigheden kan maksimalt kræve målinger en gang årligt.

⁵ Støjbidraget måles bortset fra maksimalværdien som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) jf. Vejledning nr. 5 fra 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Tallene i parentes angiver referencetiden inden for den pågældende periode.

16. På ejendommen skal der foretages en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med de seneste fastsatte retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet. Bekæmpelse skal desuden foretages på kommunens forlangende.
17. På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier, stalde og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlæg holdes rent. Der skal jævnligt gøres rent i staldene.
18. Virksomhedens eventuelle olie- og kemikalieoplag, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid opbevares i tæt emballage og stå overdækket på fast, tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal tillige være med spildsikring, som beskrevet i Aarhus Kommunes forskrift om opbevaring af olie og kemikalier⁶.
19. Ved eventuelt ophør af dyreholdet skal dette meddeles til Aarhus Kommune.

⁶ Nuværende link til forskriften på Aarhus Kommunes hjemmeside: <https://www.aarhus.dk/virksomhed/miljoe/reguleringer-og-vejledninger-om-miljoeforhold/saadan-skal-du-opbevare-olier-og-kemikalier/>

VURDERING

Overordnet om det ansøgte

Rikke Dam Nielsen har den 1. marts 2023 søgt om miljøtilladelse til udvidelse af husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder.

Det ansøgte omfatter en udvidelse af produktionsarealet⁷ på husdyrbruget fra de eksisterende 259 m² til 557 m². Der opføres to nye løsdriftstalde og der ændres og udvides i en eksisterende hestestald. Derudover opføres en ny maskinhal, og et læskur flyttes. En eksisterende ridebane indgår også i tilladelsen. Ridebanen kan renoveres og udvides indenfor den angivne "byggefelt" på bilag 1.

Husdyrbruget er ikke i forvejen omfattet af afgørelser efter husdyrbrugloven eller miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelsesloven.

Stalde, opbevaringsanlæg m.v.

I bilag 1 ses en situationsplan over husdyrbruget, inklusiv stalde og opbevaringsanlæg til husdyrgødning. De to nye løsdriftstalde, maskinhuset og den nye møddingsplads placeres i tilknytning til ejendommens eksisterende bygninger.

Der er stillet vilkår om størrelse af produktionsareal (vilkår nr. 1) og opbevaringsanlæg (vilkår nr. 2) på husdyrbruget. Vilkårene giver også oversigt over anlæggenes tekniske data.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens §§ 6 og 8 indeholder generelle afstandskrav, som gælder ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyranlæg og gødningsopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening. I det følgende diagram er disse krav vist.

Hestestald med bokse og Løsdrift nr. 1 overholder ikke afstandskravet på 15 m til egen beboelsesbygning, jf. husdyrbruglovens § 8. Kommunen har vurderet, at det med projektet ikke har været muligt at overholde afstandskravet og samtidigt tage fuldt højde for, at ejendommens beboelsesbygning påtænkes flyttet til en ny placering. Med en planlagt ny placering af beboelsesbygningen vil afstandskravet på 15 m til egen beboelsesbygning blive overholdt. Kommunen har udstedt landzonetilladelse til beboelsesbygningens påtænkte nye placering.

Kommunen har her i tilladelsen fastsat vilkår vedr. minimumsafstande til den nuværende beboelsesbygning. På den baggrund er det kommunens vurdering, at der ikke er risiko for forurening eller væsentlige gener. Kommunen har hermed dispenseret fra afstandskravet til egen beboelsesbygning. Dispensationen er hjemlet i husdyrbruglovens § 9 stk. 3.

⁷ Definitionen på et produktionsareal er et areal i fast placerede husdyranlæg (stalde), hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, og som dyrene ikke kun har kortvarig adgang til.

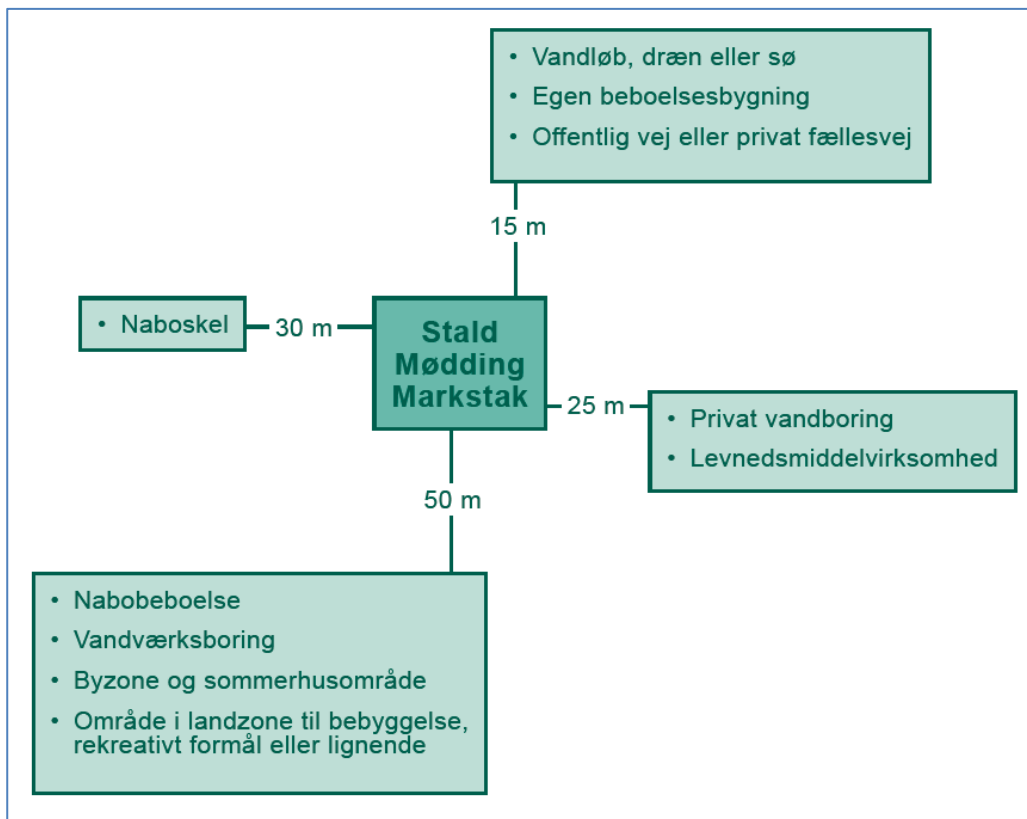

Diagram: Generelle afstandskrav, som gælder ved etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og udvidelse eller ændring heraf, der medfører forøget forurening. Ved "byzone og sommerhusområde" forstås eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ved "område i landzone til bebyggelse, rekreativt formål eller lignende" forstås område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende

Det skal nævnes, at kommunen ikke har konkret kendskab til placering af dræn på ejendommen, og at ejendommens ejer i forbindelse med etablering af de nye stalde og den nye møddingsplads er forpligtet til at sikre, at afstand bliver mindst 15 m til dræn. Det er angivet med vilkår herover.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Opbevaringsanlæg skal i henhold til gældende husdyrgødningsbekendtgørelse have en tilstrækkelig kapacitet, hvilket normalt svarer til mindst 9 måneders tilførsel, dog mindre ved kvæghold med udegående dyr. Kravet kan også opfyldes ved at der foreligger 5 årig skriftlig aftale om afgivelse eller opbevaring på anden ejendom.

Ansøger har oplyst (bilag 2), at den nye mødding vil blive etableret med afløb til opsamlingsbeholder og vil blive overdækket. Kommunen henviser til øvrige gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen om etablering og drift af møddingsplads. Møddingspladser kan opnå tilstrækkelig opbevaringskapacitet i kraft af hyppighed af tømning og afgivelse. Efter tømning forudsættes det, at der udbringes eller afsættes efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Aarhus Kommune vurderer ud fra dette, at der ikke vil være en væsentlig miljørisiko forbundet med håndtering og opbevaring af husdyrgødning for jord, grundvand eller overfladevand

Natur

Aarhus Kommune har vurderet, hvorvidt der i forbindelse med husdyrbruget er behov for en beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning.

Kommunen inddrager i en sådan vurdering alle eventuelle etableringer, udvidelser og ændringer af et husdyrbrug, som er godkendt, tilladt eller afgjort ved anmeldelse inden for de seneste 8 år. For det konkrete husdyrbrug er der ikke foretaget etablering, udvidelse eller ændring inden for de seneste 8 år, bortset fra det projekt, der indgår i denne miljøtilladelse.

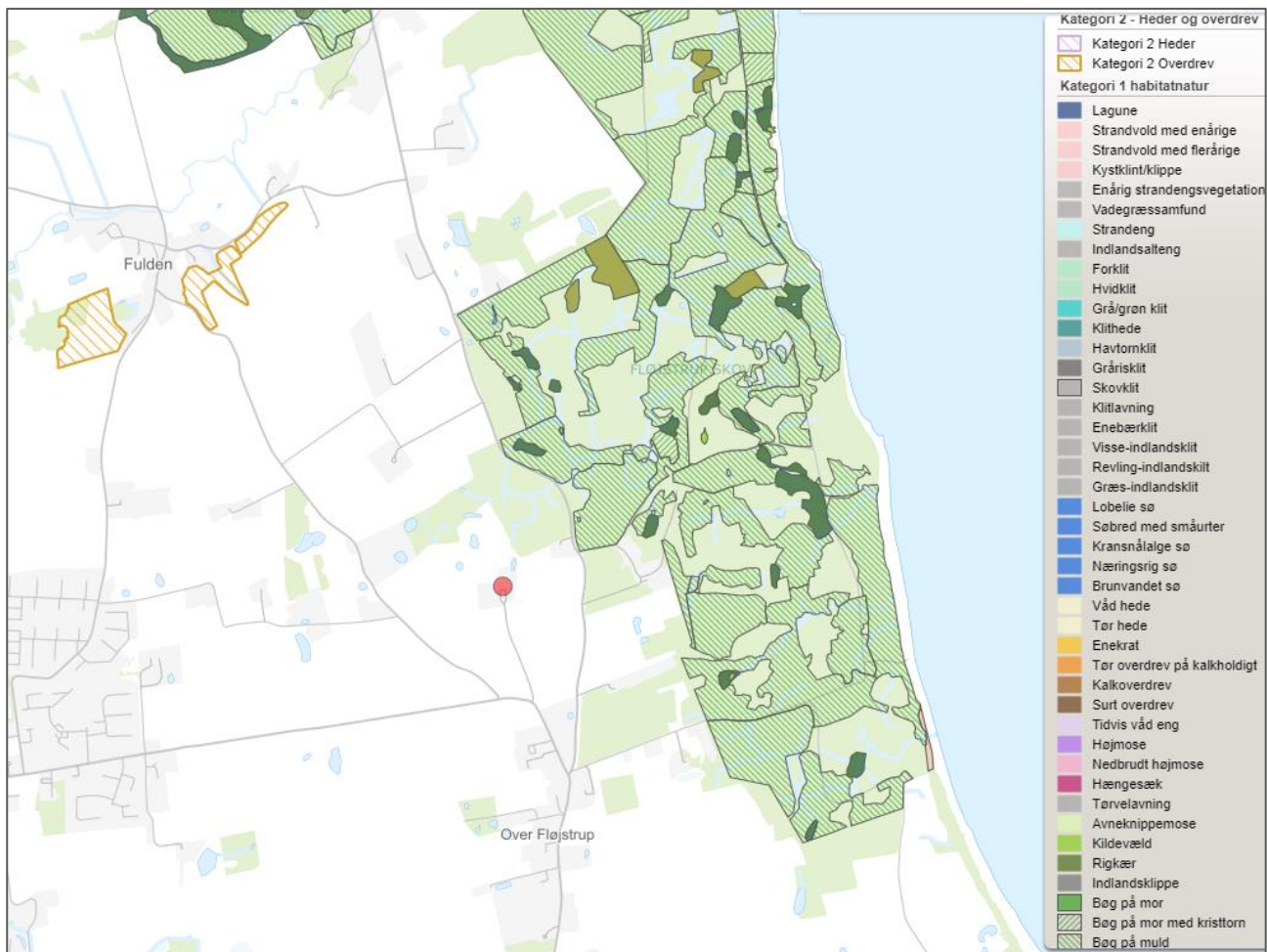
Natura 2000-områder (kategori 1 natur)

Kategori 1 natur omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og er omfattet af udpegningsgrundlaget, samt heder og overdrev, som er beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder og som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Staldanlægget ligger i en afstand af ca. 270 m fra det internationale naturbeskyttelsesområde (Natura 2000-område) nr. 234, Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker (figur 1).

Det nærmeste naturområde inden for Natura 2000-området, som er omfattet af § 7, stk. 1, nr. 1 i husdyrbrugloven, er en bøgeskov på muldbund (figur 1). Ifølge beregninger i det digitale ansøgningssystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget være 0,3 kg N/ha/år på den del af naturområdet, som ligger nærmest staldanlægget. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 0,7 kg N/ha/år jf. § 26 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, da der ud over det ansøgte projekt ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Aarhus Kommune har på den baggrund vurderet, at ammoniakemission fra staldanlægget ikke vil være til hinder for, at Natura 2000-området kan bevæge sig mod en gunstig bevaringsstatus, og der derfor ikke er behov for yderligere restriktioner.

Figur 1: Der er cirka 270 m fra anlægget til nærmeste kategori 1 ammoniakfølsomme natur (bøgskov på muld indenfor Natura 2000), og cirka 1,1 km til nærmeste kategori 2 ammoniakfølsomme natur (overdrev udenfor Natura 2000).

Ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 2 natur)

Kategori 2 natur er følgende ammoniakfølsomme naturområder, som er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder: højmoser, lobeliesøer, heder over 10 ha i størrelse, og overdrev over 2,5 ha i størrelse.

Staldanlægget ligger ca. 1,1 km sydøst for et overdrev, som er nærmeste område med kategori 2 natur, jf. § 7, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven. Ifølge beregninger i det digitale ansøgningssystem vil totaldepositionen som følge af ammoniakemission fra staldanlægget efter udvidelsen være 0,0 kg N/ha/år på den del af naturområdet, som ligger nærmest staldanlægget. Projektet overholder således den maksimalt tilladte totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år i henhold til § 27 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Regional og lokal natur (kategori 3 natur)

Kategori 3 natur omfatter heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2.

Kommunen kan i særlige tilfælde stille krav vedrørende den maksimale merdeposition med ammoniak på kategori 3 natur. Kravet til den maksimale merdeposition af ammoniak fra et husdyrbrug kan dog ikke være under 1,0 kg N/ha/år. Ved særlige tilfælde forstås, at der skal

være tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Inden for en radius på ca. 1 km omkring staldanlægget er der enkelte moser og talrige mindre søer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er også ammoniakfølsom skov. Se figur 2. Desuden er der bøgskov på muld indenfor Natura 2000 område, som beskrevet i afsnittet herover.

Cirka 115 m nordøst for staldanlæggene ligger der en ammoniakfølsom skov (pkt. 3 på figur 2), som er kategori 3 natur og beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Merdeposition på naturområdet vil blive 0,8 kg N/ha/år, jf. beregning i det digitale ansøgningsystem. Da merdepositionen af ammoniak er mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det ansøgte ikke at kunne medføre en tilstandsændring af naturområdet.

Figur 2: Nærmeste beskyttede natur omkring anlægget består af natur beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 (talrige søer) og kategori 3 natur (ammoniakfølsom skov punkt nr. 3, og moser). Nærmeste beskyttede natur omkring anlægget består også af kategori 1 ammoniakfølsomme natur (bøgskov på muld indenfor Natura 2000), punkt 1, og lidt længere væk kategori 2 ammoniakfølsomme natur (overdrev udenfor Natura 2000), punkt 2. Bilag IV arterne Løvfrø (L) og Stor Vandsalamander (V) er registreret flere steder i området. Vandløbet er potentielt levested for Odder. Den lyseblå cirkel viser ca. 1000 m til staldanlæg. Lysegrøn farve = Løvfrø. Grøn skravering og mørkegrønt = kategori 1 natur. Mørkebrun skravering = gammel skov.

I nærheden af staldanlægget er der levesteder for Bilag IV-arterne Løvfrø og Stor Vandsalamander. I området er der et vandløb, som er potentielt egnet levested for Bilag IV-arten Odder. Området må også forventes at være levested for flere flagermusarter. Alle danske flagermusarter er bilag IV-arter.

Efter kommunens vurdering vil den øgede deposition af ammoniak ikke give anledning til en væsentlig ændring af naturtilstanden af de omkringliggende søer, skove, moser og vandløb og deres værdi som leve- og ynglelokalitet for Bilag IV-arterne Løvfrø, Stor Vandsalamander, Odder, og flagermus eller for øvrige sjældne arter.

Det er samlet kommunens vurdering, at den øgede ammoniakemission fra anlægget ikke vil medføre tilstandsændringer af beskyttet natur eller forringelse af levesteder for eller forekomst af sjældne arter.

Lugt

Ved etablering, udvidelse eller ændring af et husdyrbrug skal geneniveau for lugt overholdes til tre kategorier af omkringboende: enkeltbolig i det åbne land, samlet bebyggelse, og byzone.

Aarhus Kommune har beregnet geneafstand for hver kategori og har sammenlignet med den fysiske afstand til de omkringboende, som er tættest på i hver af de tre kategorier.

Det maksimalt tilladte geneniveau er vist i tabel 1. Det maksimalt tilladte geneniveau er overholdt, når geneafstanden er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stald til geneområde. Lugt er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion. Der korrigeres for vindretning, afstand til stalde, og eventuelle andre husdyrbrug i nærheden. Beregning foretages både efter Miljøstyrelsens lugtmodel i odour units (OUE) og efter FMK-modellen i lugtenheder (LE).

De maksimalt tilladte geneniveauer for lugt er overholdt i forhold til enkelt boliger uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, se nedenstående tabel (tabel 1). Der er stillet vilkår om staldenes størrelse og størrelse på gødningsopbevaringsanlæg. Dette er derfor fastholdt ved vilkår.

Der er beregnet en konsekvenszone for lugt, det vil sige en zone indenfor hvilken, de omboende vil kunne blive udsat for lugtemission af en vis styrke. Konsekvenszonens afstand er angivet til 0 m, selvom der er faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes, at lugten er for lav til, at lugtspredningen kan beregnes.

Det er ud fra de beregnede geneafstande og de stillede vilkår Aarhus Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener i forhold til de omboende.

Nabokategori	Maksimalt tilladt geneniveau	Geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Maksimalt tilladt geneniveau overholdt?
Enkelt bolig uden landbrugspligt (Bispelundvej 115)	15 OUE eller 10 LE pr. m ³	0 m *	383 m	Ja
Samlet bebyggelse, eller område i landzone udlagt til bolig, blandet bolig- og erhvervsformål, eller offentlige formål, herunder rekreative formål (Ballevej 4)	7 OUE eller 3 LE pr. m ³	26 m	1.303 m	Ja
Byzone, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (Beder By)	5 OUE eller 1 LE pr. m ³	33 m	1.083 m	Ja

Tabel 1: Det maksimalt tilladte geneniveau for lugt, samt geneafstand og vægtet gennemsnitsafstand i forhold til enkelt bolig, samlet bebyggelse og fremtidig byzone eller sommerhusområde. Geneniveau er overholdt, da geneafstand er mindre end den vægtede gennemsnitsafstand fra stalde til geneområde. Tabellen viser for hver nabokategori den længste af de to geneafstande, som beregnes med henholdsvis Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen.

* Geneafstanden er angivet til 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes, at lugten er for lav til, at lugtspredningen kan beregnes.

Belysning, støv, støj og skadedyr

Der er udendørs belysning ved driftsbygningerne og ved ridebanen. Der er stillet vilkår om afskærmning af lyskilderne, så gener mindskes for de omboende, og der er stillet vilkår om bevaring af beplantning 3 forskellige steder (se figur 3), blandt andet for at sikre imod eventuelle gener fra lysmaster ved ridebanen. Med det stillede vilkår er det kommunens vurdering, at den udendørs belysning ikke vil medføre væsentlige gener.

Figur 3: Der er stillet vilkår om bevaring af den nuværende beplantning tre steder, som vist her, dvs. vest, syd og nordøst for bygninger og ridebane. En del af den nuværende vestlige og sydlige beplantning ses på bilag 3. Lysegrøn stregmarkering = beplantning, som skal bevares.

De primære kilder til støv vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være ved håndtering af halm og ved transport. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige støvgener.

De primære kilder til støj fra anlægget vil efter ansøgers oplysninger (bilag 2) være transport til og fra ejendommen og intern kørsel med traktor. Kommunen har vurderet, at de omboende kan sikres mod væsentlige støjgener ved at stille vilkår om overholdelse af konkrete støjgrænser samt vilkår om, at der skal foretages målinger, såfremt der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser.

Rystelser kan i særlige tilfælde være til gene fra en virksomhed eller landbrug, afhængigt af, hvilke aktiviteter, der foretages, samt afstanden til de omkringboende naboer. Der er for det konkrete husdyrbrug ikke oplyst om aktiviteter, som i særlig grad skulle frembringe vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj. Det er kommunens vurdering, at der på baggrund af afstanden til de omboende ikke vil være risiko for væsentlige gener fra vibrationer, rystelser eller lavfrekvent støj.

Hvis der mod forventning skulle opstå gener fra belysning, støv eller rystelser, vil kommunen kunne påbyde, at problemet bliver undersøgt.

Der er stillet vilkår om effektiv forebyggelse og bekæmpelse af fluer i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Agro, Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet.

Forebyggelse af flueplage kræver efter de gældende retningslinjer først og fremmest en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. I tilfælde hvor der opstår flueplage, som er koncentreret til de varme perioder, er det sandsynligt, at møddingen er hovedkilden. Overdækning af mødding er et generelt lovkrav i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Når man overdækker den friske overflade af møddingen med en tyk presenning, er det en meget effektiv metode til at forhindre flueudvikling. Presenningen forhindrer gødningsvarmen i at slippe væk, og fluelarver dør ved temperaturer over 45 °C.

Aktiv bekæmpelse af fluer består fx af mekanisk bekæmpelse med lim- og lysfælder, biologisk med snyltehvepse og rovfluer, eller ved kemisk bekæmpelse, hvor larvecider er den grundlæggende metode. Daglig indsamling af fast husdyrgødning i foldene (og tilførsel til overdækket møddingsstak) er også et virkemiddel, som eventuelt kan hjælpe med at mindske fluegener.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de i ansøgningen angivne forhold og det stillede vilkår ikke er væsentlig risiko for gener fra skadedyr.

Affald, olie og kemikalier

Affaldsfraktioner fra ejendommen samt håndtering af affald fremgår af ansøgers miljøtekniske beskrivelse (bilag 2). Døde dyr opbevares bortskaffes til DAKA med afhentning efter behov.

Affaldshåndtering er omfattet af de til enhver tid gældende affaldsregulativer for Aarhus Kommune. Alt affald fra husdyrbruget skal opsamles, opbevares og transporteres efter reglerne i affaldsregulativerne.

Husdyrbrugets har ingen vaskeplads til eventuel påfyldning og vask af maskiner ved brug af sprøjtemidler. Bestemmelser om indretning og placering af vaskepladser og om håndtering af sprøjtemidler fremgår i øvrigt af vaskepladsbekendtgørelsen⁸.

Der er stillet vilkår vedrørende opbevaringen af et eventuelt oplag af olie og kemikalier på virksomheden, herunder om etablering af spildsikring.

Håndtering af spildevand er omfattet af anden lovgivning end husdyrbrugloven. Der skal i forbindelse med byggeansøgning ansøges om en separat udlednings- eller nedsivningstilladelse til tagvand fra nye driftsbygninger.

Det er ud fra ovenstående kommunens vurdering, at håndtering og opbevaring af affald, olie og kemikalier, med de stillede vilkår kan foretages uden at medføre væsentlig risiko for påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand.

Transport

Aarhus Kommune har vurderet de gener, der er forbundet med transport i forbindelse med husdyrbrugets drift.

⁸ Bekendtgørelse nr. 1401 af 26. november 2018 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Antallet af transporter til og fra ejendommen fremgår af den miljøtekniske beskrivelse. Der forventes som følge af hesteholdet på ejendommen ca. 15 transporter årligt med lastbil eller traktor og dertil ca. 3-4 personbiler dagligt.

Det er kommunens vurdering, at transporten til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener i nærområdet. Det bemærkes i øvrigt, at transport på veje skal ske i overensstemmelse med anden lovgivning herunder færdselsloven.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kravet om anvendelse af BAT-teknologi bygger på det princip, at husdyrbruget ved udvidelser eller ændringer skal forebygge og begrænse forurening fra produktionen ved anvendelse af den bedste, tilgængelige teknologi – bedre kendt som "BAT-teknologi".

Hvilken teknologi der anses for BAT-teknologi, fastlægges af Miljøstyrelsen ud fra afprøvninger af forskellige teknologier for bl.a. renseeffekt og økonomi. Herefter foretages for alle teknologier en afvejning af renseeffekt over for prisen på teknologien for at sikre, at teknologien ikke er uforholdsmæssigt dyr i forhold til dens effektivitet. Teknologier kan altså blive afvist som BAT-teknologi, fordi de er for ineffektive, eller fordi de er for dyre.

Ved fastlæggelsen af, hvad der anses for BAT-teknologi, anlægges den betragtning, at større virksomheder i branchen generelt må forventes at have bedre økonomiske muligheder end små for at anvende forureningsbegrænsende teknologi i produktionen. BAT-kravet fastsættes derfor strammere for større husdyrbrug end for små (proportionalitet).

I ansøgninger med en årlig emission af ammoniak på mere end 750 kg, beregnes hvad emissionen ville være i den ansøgte drift, hvis BAT-teknologi blev anvendt. Dette niveau kaldes "BAT-niveauet" for den pågældende ansøgte drift og er det niveau, som skal overholdes i den ansøgte drift. Ansøger er frit stillet til at anvende en godkendt teknologi til at bringe emissionen ned på BAT-niveau.

Emission

Husdyrbrug med en samlet, årlig emission af ammoniak på mindre end 750 kg, er ikke omfattet af kravet i § 25 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Samlet BAT vurdering

Husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder har en årlig emission af ammoniak på 330 kg og er derfor ikke omfattet af kravet om anvendelse af BAT.

Erhvervsmæssig nødvendighed

Ansøger har oplyst (bilag 2), at den nye bebyggelse skal anvendes til drift af hestehold, og at der forventes etableret et stutteri med 4 faste stamhopper og en "rullende" hoppe (jf. bilag 2), og at ledig kapacitet forventes fyldt op med opstaldede heste. Hesteholdet er placeret på en ejendom med landbrugspligt. Ejendommens størrelse er 10,6 ha.

Det er kommunens generelle vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt⁹, men at der skal foretages en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde. Det fremgår af tidligere nævnsafgørelser på husdyrområdet, at for eksempel meget store landbrugsbygninger med industriel karakter, fællesanlæg for drift af flere ejendomme, eller relativt stort byggeri til brug for mindre hobbybrug, ikke anses som erhvervsmæssigt nødvendige for driften af en landbrugsejendom.

For at en bygning kan betragtes som erhvervsmæssigt nødvendig for landbrugsejendommen, er det en forudsætning, at bygningen skal benyttes i forbindelse med den jordbrugsmæssige udnyttelse af ejendommen, og at der er tale om et dyrehold eller planteavl af et vist omfang og/eller af en vis karakter. Aktiviteten skal have en erhvervsmæssig karakter, typisk i form af salg til tredjemand af et vist omfang¹⁰. Det fremgår af nævnsafgørelser, at et stutteri som udgangspunkt betragtes som en landbrugsmæssig virksomhed, hvis der er 5-7 avlshopper.

Efter kommunens opfattelse er de ansøgte to nye løsdriftstalde, ændringen af den eksisterende stald, etablering af læskur og maskinhal ikke erhvervsmæssigt nødvendigt for landbrugsejendommen. Her lægger kommunen vægt på, at det planlagte stutteri kun er på vej til at blive oprettet som et mindre stutteri. Med hensyn til maskinhallen (se ansøgers beskrivelse af behov i bilag 2) lægger kommunen også vægt på hallens størrelse (500 m²) set i forhold til ejendommens arealanvendelse, som omfatter skov og foldarealer men f.eks. ikke marker i omdrift. Kommunen vurderer ikke, at virksomheden og aktiviteterne har et omfang og en karakter, som kan føre til, at de omtalte bygninger kan anses for erhvervsmæssigt nødvendige for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

For byggeri, som ikke er erhvervsmæssigt nødvendigt, er det en altovervejende hovedregel, at dette kun kan opføres, hvis det vil være foreneligt med de landskabelige hensyn på stedet, dvs. landskabet kan tilgodeses gennem indplacering og farvevalg mv., og kun hvis bygninger – bortset fra mindre bygninger som læskur – opføres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse på ejendommen. I et afsnit herunder beskrives landskabelige forhold og tilknytning til de eksisterende bygninger. Der er stillet vilkår til de nye bygningers størrelse og højde, samt størrelse på gødningsopbevaringsanlæg, i overensstemmelse med det ansøgte.

Landskabelige hensyn

Aarhus Kommune har vurderet det nye byggeris placering og udformning i forhold til de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske værdier.

Området, hvor ejendommen er beliggende, kan karakteriseres som storbakket landskab.

Ejendommens bygninger er ikke omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kirker, søer, åer, fortidsminder, strande, kyster.

Ejendommens bygninger er omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til skove (figur 4). Projektet skal derfor vurderes i forhold til naturbeskyttelseslovens regler om skovbyggelinje, og eventuelt fornødne dispensationer skal indhentes, inden der kan ske afgørelse efter bygge-loven, og inden byggeri kan påbegyndes.

⁹ Dette er også Miljøstyrelsens vurdering jf. styrelsens vejledning til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14.

¹⁰ Dette er f.eks. formuleret i planklagenævnets afgørelse nr. 20/10031

Figur 4: Ejendommens bygninger er placeret i et område, som er omfattet af beskyttelse hensyn i forhold til skove. Se bilag 1 med hensyn til placering af de nye bygninger. Læskur nr. 3 placeres indenfor område af særlig geologisk interesse og på grænsen til værdifuldt kulturmiljøområde.

Ejendommens bygninger ligger ikke i et fredet område.

Ejendommens bygninger ligger i god afstand fra områder med bevaringsværdige landskaber (figur 4), jf. Aarhus Kommuneplan 2021. Nærmeste område med bevaringsværdige landskaber er kystskovene, som er kendetegnet ved skove på skrånninger mod Aarhus Bugt og ligger i en afstand af ca. 220 m fra ejendommens bygninger.

Nærmeste kulturmiljø er skovområder med et stort antal fortidsminder fra sten-, bronze- og jernalder, som ligger i en afstand af ca. 70 m fra ejendommens bygningsmasse. Dog placeres læskur nr. 3 (se bilag 1) på grænsen af kulturmiljøområdet, eller eventuelt få meters indenfor det, uden at være i nærheden af kendte fortidsminder. Nærmeste område med særlig geologisk værdi (figur 4) er Marselisborgskovene, som fremstår som et komplekst formet landskab og ligger i en afstand af ca. 40 m fra ejendommens sammenhængende bygningsmasse. Læskur nr. 3 (se bilag 1) placeres indenfor det geologiske interesseområde, i den vestlige del af interesseområdet (se figur 4). Det er i forhold til læskuret stillet vilkår vedrørende materialer og højde.

Kommunen har lagt vægt på, at det nye byggeri (maskinhal, to nye løsdriftsstalde og et læskur) giver indtryk af at være en integreret del af den samlede ejendom. For at sikre, at byggeriet udgør en samlet helhed i landskabet, er der stillet vilkår om byggehøjder, om brug af naturlige og afdæmpede farver og materiale, og om afskærmende beplantning. Med vilkårene sikres, at der sker en indpasning i landskabsbilledet. Som grundlag for vurderingen har kommunen gennemgået højdekurvekort mv. og foretaget besigtigelse den 28. juni 2023, se bilag 3.

Det er Aarhus Kommunes vurdering, at der med de stillede vilkår ikke vil ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af opførelse af bygningerne, og at opførelse er foreneligt med de landskabelige hensyn.

SAMLET VURDERING

Aarhus Kommune har vurderet miljøbelastningen efter udvidelsen af husdyrbruget på Kirkebakken 125, 8330 Beder.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget, samt at det ansøgte overholder kravene i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse.

Endvidere konkluderer kommunen, at husdyrbruget med overholdelse af vilkårene kan drives uden væsentlig indvirkning på miljøet. Dette er emnevis begrundet i vurderingsafsnittene herover, hvor projektets karakteristika og placering ses i forhold til den potentielle indvirkning på miljøet. Der skal derfor ikke udarbejdes en miljøkonsekvensrapport jf. § 4 stk. 4 nr. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

OFFENTLIGHED OG KLAGEVEJLEDNING

Udkast til miljøtilladelse har været i høring i 2 uger fra den 3. august til 18. august 2023 hos ansøger, relevante naboer, og andre berørte.

Høringen gav ikke anledning til bemærkninger. Den endelige miljøtilladelse er derfor ikke ændret i forhold til udkastet, som blev sendt i høring.

Aarhus Kommunes afgørelse offentliggøres på kommunens hjemmeside den 22. august 2023.

Ansøger har fået tilsendt tilladelsen. Øvrige parter, naboer, foreninger og organisationer er orienteret om, at afgørelsen meddeles.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via klageportalen, og afgørelsen kan påklages indtil 4 uger efter offentliggørelsen, jf. kapitel 7 i husdyrbrugloven. Det vil sige, at en eventuel klage skal være modtaget senest den 19. september 2023, af Aarhus Kommune via klageportalen. Enhver, der har væsentlig individuel interesse i sagen, samt en række foreninger og organisationer m.v. vil kunne klage over kommunens afgørelse.

Klagen skal indsendes via klageportalen på www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk.

Vejledning om klagegebyr, og hvordan man skal logge på og anvende klageportalen findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside på www.naevneneshus.dk. Klagen sendes gennem klageportalen til kommunen. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. I særlige tilfælde kan du klage uden om klageportalen. Hvis du ønsker at blive

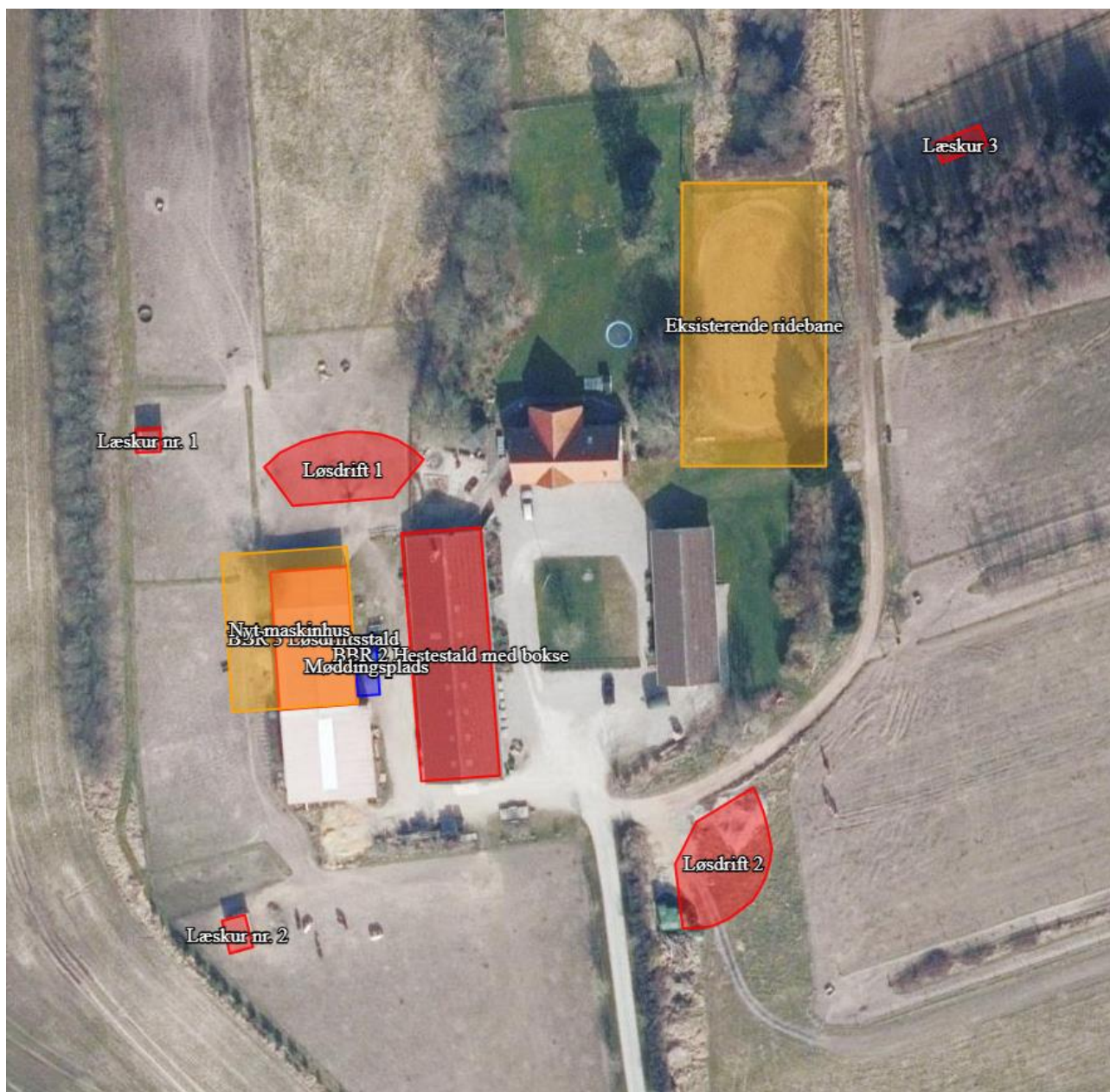
fritaget fra at bruge klageportalen, skal du aflevere klagen og en begrundet anmodning om fritagelse til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan blive fritaget.

En eventuel klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at miljøtilladelsen kan tages i brug, efter den er meddelt, men det sker på eget ansvar, da Miljø- og Fødevareklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse.

Det forudsættes, at andre nødvendige tilladelser som f.eks. byggetilladelse er indhentet, inden miljøtilladelsen udnyttes.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen har været offentligt bekendtgjort.

Bilag 1: Situationsplan, udskrevet fra husdyrgodkendelse.dk

Husdyranlæg er angivet med rødt. Læskur 1 og 2 nedlægges.

Nyt maskinhus og eksisterende ridebane er angivet med gult.

Eksisterende ridebane kan udvides indenfor det gule felt.

Møddingsplads er angivet med blå.

Beboelsesbygning ses med rødt tegltag mellem Løsdrift 1 og ridebane.

Århus kommune

Viborg

1. marts 2023

Mobil

2963 4004

Mail

AKI@velas.dk

Ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbrugslovens §16b på Kirkebakken 125

Hermed fremsendes, på vegne af Rikke Dam Nielsen og Clement Andersen, ansøgning om miljøtilladelse efter husdyrbrugslovens §16b på Kirkebakken 125, 8330 Beder.

Kirkebakken 125 drives af Rikke Dam Nielsen og Clement Andersen. Rikke Dam Nielsen og Clement Andersen ejer og driver ikke andre ejendomme med husdyrproduktion.

På ejendommen Kirkebakken 125 ønskes der en ændring samt en udvidelse i produktionsarealet i form af opførelse af to nye løsdriftsstalde og ændring i eksisterende hestestald. Derudover søges der om godkendelse af læskur så hestene kan søge læ i dårligt vejr og skygge i varme perioder.

Der søges samtidig med ovenstående om nyt maskinhus samt godkendelse af eksisterende ridebane, der fortsættes i drift.

Ejendommen er en landbrugsejendom med 10,55 ha. Ejendommen drives som landbrugsejendom og dyreholdet består af islandske heste, både opstaldede heste og egne heste.

Alle stalde og driftsbygninger er indtegnet i husdyrgodkendelse.dk, i det efterfølgende vil alle bygninger benævnes jf. navngivningen i husdyrgodkendelse.dk. Der er ligeledes vedlagt tegningsmateriale over ønsket nybyggeri.

Eksisterende hestestald:

Den eksisterende hestestald på ejendommen er i dag indrettet med hestebokse svarende til 60 m² produktionsareal. Stalden renoveres og vil fremadrettet indeholde 7 hestebokse. Der ansøges om samlet 83 m² produktionsareal i denne stald. Derudover etableres der opbevaringsfaciliteter til udsyr samt hø/wrap/foder, halm/træpiller og rytterfaciliteter.

I stalden indrettes der vaskeplads til hesten med afløb til opsamlingsstank. Se vedhæftede tegning der viser fremtidige afløb til opsamlingsbeholder.

Løsdrift 1:

Der ønskes etableret ny løsdrift 1 til hestene. Der ansøges om tilladelse til opførelse af ny løsdrift placeret nord for det nye maskinhus.

Løsdriften etableres med tre lukkede sider, tag og en åbning mod nord, løsdriften opbygges i vifteform for at hestene har nem adgang ud af løsdriften.

En løsdrift har et ekstremt godt klima til hestene da der altid vil være frisk luft og sjældent for høj temperatur og luftfugtighed.

I løsdrift 1 søges der om samlet 213 m² produktionsareal.

Materialevalget bliver lyse facader i enten mursten eller puds. Taget bliver sort af enten tagpap, skiffer, tagplader eller betontagsten, alternativt etableres grønt tag.

Der etableres støbt bund i løsdriften, det forventes at der etableres afløb til opsamlingsbeholder. Alternativt etableres der en pumpeump. Se vedhæftede tegning der viser fremtidige afløb til opsamlingsbeholder.

Løsdrift 2:

Der ønskes etableret ny løsdrift 2 til hestene. Der ansøges om tilladelse til opførelse af ny løsdrift placeret syd for eksisterende bygning BBR4.

Løsdriften etableres med tre lukkede sider, tag og en åbning mod sydøst, løsdriften opbygges i vifteform for at hestene har nem adgang ud af løsdriften.

En løsdrift har et ekstremt godt klima til hestene da der altid vil være frisk luft og sjældent for høj temperatur og luftfugtighed.

I løsdrift 1 søges der om samlet 235 m² produktionsareal.

Materialevalget bliver lyse facader i enten mursten eller puds. Taget bliver sort af enten tagpap, skiffer, tagplader eller betontagsten, alternativt etableres grønt tag.

Der etableres støbt bund i løsdriften, det forventes at der etableres afløb til opsamlingsbeholder. Alternativt etableres der en pumpeump. Se vedhæftede tegning der viser fremtidige afløb til opsamlingsbeholder.

Læskur 3:

På folden, øst for den beplantning der ligger øst for den udendørs ridebane, er der opsat et læskur. Læskuret er opsat for at hestene kan finde læ i dårligt vejr og skygge i de varme sommermåneder.

Læskuret er etableret i naturmaterialer og kan ikke ses fra offentlig vej, grundet læhegnet umiddelbar øst for læskuret mod nabomatriklen.

Læskuret flyttes fra nuværende, ikke godkendte placering, til en placering mere end 30 meter fra naboskel. Læskuret placeres i kanten af eksisterende beplantning nordøst for eksisterende bygninger.

Maskinhus:

Der ønskes opført et nyt maskinhus med målene 20 x 25 meter. Maskinhuset ønskes placeret hvor der i dag findes en ældre løsdriftstald som fjernes for at give plads til det nye maskinhus.

Maskinhuset opføres med stålprofiler på facaderne i naturfarve og mørkt tag.

Der etableres vaskeplads til maskiner i det nye maskinhus, denne ønskes etableret under tag for at undgå regnvand i opsamlingstanken. Se vedhæftede tegning der viser fremtidige afløb til opsamlingsbeholder.

Ridebane:

Den eksisterende ridebane ændres ikke og anvendes fortsat i den daglige drift af ejendommen.

Der er opsat to lysmaster ved banen således banen kan anvendes i de mørke vintermåneder.

Mødding:

Der etableres ny møddingsplads ved den østvendte facade af det nye maskinhus.

Møddingspladsen inddeles i sektioner for nemmere at kunne håndtere overdækning som etableres som fast låg. Pladsen bliver sænket i terræn således der nemt kan tippes af ned i møddingen med fx trillebøre.

Der etableres afløb fra møddingspladsen til opsamlingsstank.

For placering af stalde og driftsbygninger, se husdyrgodkendelse.dk og vedhæftede oversigtskort.

Landskabelige forhold:

De eksisterende og nye bygninger er indpasset i landskabet og opført i farver og materialer der fremstår i harmoni med natur, landskab og omgivelser.

Der har inden udarbejdelse af nærværende miljøansøgning foregået en dialog med Århus kommunes planafdeling i forhold til en helhedsplan for ejendommen, da nyt stuehuset ønskes opført med ændret placering. Dette er der meddelt landzonetilladelse til.

Natur:

Indenfor en radius af 1 km omkring ejendommen findes der §3 natur, der klassificeres som kategori 1 og 3 natur, ingen af disse områder bliver ikke påvirket negativt af ejendommens fremtidige drift. Der er over 3,5 km til nærmeste kategori 2 natur som heller ikke påvirkes negativt af ejendommens fremtidige drift.

Kravene til disse områder er:

- Kategori 1 natur må maksimalt modtage 0,2-0,7 kg N/ha/år i totaldeposition alt efter hvor mange andre husdyrbrug der er kumulation med.
- Kategori 2 natur må maksimalt modtage 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition.
- Kategori 3 natur må maksimalt modtage 1,0 kg N/ha/år i merdeposition medmindre kommunen vurderer at området ikke påvirkes negativt af en større merdeposition.

Nærmeste kategori 1 natur, habitatnatur "9130 Bøg på muld" findes nordøst for ejendommen i Natura 2000 område nr. 234 "Giber Å, Enemærket og Skåde Havbakker".

Nærmeste kategori 2 natur er et §3 beskyttet overdrev større end 2,5 ha, nordvest for ejendommens bygningsmasse.

Nærmeste kategori 3 natur er gl. skovjordbund omkring ejendommen i nordlig og østlig retning.

Depositionsberegningerne viser at ingen naturområder bliver påvirket negativt med ammoniak, da depositionen for alle områder er under afskæringskriterierne for både totaldeposition og merdeposition.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **329,4** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **181,7** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **181,7** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Gl. skovjordbund 3	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,3	0,3	0,5	▼
Gl. skovjordbund 2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,5	0,5	0,8	▼
Gl. skovjordbund	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,6	0,6	1,0	▼
Overdrev større end 2,5 ha	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Bøg på muld	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,4	▼

For beregning af ammoniakdepositionen på områderne, se husdyrgodkendelse.dk.

Lugtberegninger:

I husdyrgodkendelse.dk er nærmeste nabo, samlet bebyggelse samt byzone udpeget i forbindelse med beregning af lugt. Alle lugtgenekriterier er overholdt.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er udpeget på 3 adresse, da de ligger i nogenlunde samme afstand med i forskellige retninger. Disse tre adresser er Ballevej 31, Bispelundvej 135 og Bispelundvej 115.

Nærmeste samlede bebyggelse udløses af lokalplan B-M_2 ved Fulden.

Nærmeste byzone findes ved Beder.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Ballevej 31	0	NY	0*	0*	402,7	Ja
 Bispelundvej 115	0	NY	0	0	381,2	Ja
 Bispelundvej 135	0	NY	0	0	418,2	Ja
 Ballevej 4	0	NY	25,7	25,7	1304,1	Ja
 Beder By, Beder	0	NY	33,2	33,2	1084,5	Ja

BAT:

Da den samlede ammoniakemission fra anlægget er under 750 kg N er ejendommen ikke omfattet af BAT. Det skal dog her nævnes at selvom ejendommen var omfattet ville kravet være overholdt.

Valg af staldsystemer

Alle stalde/bokse er indrettet med dybstrøelse.

Valg af miljøteknologi

Der er ingen valgt miljøteknologi.

Valg af ammoniakreducerende teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der etableres fast overdækning på nye gyllebeholdere, med mindre, der kan opretholdes et naturligt tæt flydelag. Der skal altid etableres fast overdækning hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

På ejendommen etableres der ikke gyllebeholder.

Oplag af mødding tildækkes med tæt materiale. Der opbevares gødning fra hestene i container på betonplads, i opbevaringsperioden vil det være overdækket.

Foder:

Foderplaner udarbejdes i samråd med foderspecialist, derved udarbejdes foderplanerne med anvendelse af nyeste viden indenfor hestefodring.

Forbrug af vand og energi:

Der er ingen europæiske standarder for BAT (energi) vedr. heste.

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter er til belysning inde og ude.

Lys

Hvis der bruges lys i dagtimerne, reguleres dette af ejer.

Drikkevand

Der anvendes vand til hestenes drikkevand, samt til vask af heste på indrettet vaskeplads.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå evt. spild.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug.

Øvrige

Derudover vil der gennem dagligt tilsyn blive observeret eventuelle hændelser der forårsager vandspild. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service tilkaldes hvis der er behov for det.

Fluer

På ejendomme med hestehold kan der forekomme skadedyr som eksempelvis fluer og rotter mv. Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved, at der holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at foderspild og rester fjernes. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Støj

Den ansøgte godkendelse forventes ikke at give anledning til støjgener for naboer, da støjende aktiviteter foretages i meget begrænset omfang.

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

- Transport til og fra ejendommen
- Intern kørsel med traktor

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placeringen af støjkilder på ejendommen:

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjkilder
Transport til og fra ejendommen	Grusvej fra Kirkebakken til ejendommen	Transport til og fra ejendommen vil typisk foregå i dagtimerne. Det vil fx være ved levering af foder, høg, halm osv.	Transporterne vil typisk foregå i dagtimerne.
Interne kørsel med traktor	Interne kørselsveje	I dagtimerne	Der køres på interne veje i forbindelse med den daglige drift.

Støv

I forbindelse med håndtering af halm og ved transport kan der opstå støv. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed.

Transporter:

Af nedenstående skema fremgår de forventede transporter for ansøgt drift.

Transporttype	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Firma
Lastbil				

Foder	6	Kl. 08.00-16.00		
Døde dyr	0-1	Kl. 07.00-17.00		DAKA
Affald	4	Kl. 07.00-17.00		Ejer
Mødding	2	Kl. 07.00-17.00		Maskinstation
Traktor				
Wrap/hør	2	Kl. 07.00-17.00		Maskinstation
Strøelse	2	Kl. 07.00-17.00		
Personbiler				
Dyrlæge	24	Hele døgnet		
Beslagsmed	30	08.00-17.00		
Stævner (kørsel til)	10	05.00-23.00		
Opstaldere	Ca. 3 pr. dag	Hele døgnet		

Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf:

Fast affald:

	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.	50 kg./mdr.	•Opbevares i container	Tømmes af ? gang/år
Jern	Minimalt	Der er kun sko fra hestene	Jerncontainer på genbrugspladsen
Plast fra wrapballer	Plast fra 80 wrapballer/år	•Opbevares i container	Tømmes af ? gang/år

--	--	--	--

Egenkontrol:

Husdyrbruget varetager selv en del af kontrollen med den daglige drift som er følgende:

Gennemsyn af alle elinstallationer hvert 5. år.

Vand- og elforbruget vil blive fulgt løbende med henblik på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget.

De tekniske installationer og hjælpemidler kontrolleres løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

Venlig hilsen

Anne Kirkegaard
Miljøkonsulent

Uddybende tillæg til ansøgers miljøtekniske beskrivelse, 3. april 2023.

Størrelse og anvendelse af ejendommens bygninger. For fremtidige bygninger er forventede højder angivet:

BBR bygning 1: Stuehus

Stuehuset er i dag 260 kvm og ønskes på sigt nedrevet og flyttet 30 m mod nord hvor ny bolig opføres. Dette er ansøgt og landzonetilladelse er givet. Rækkefølgen for opførelsen er pt. planlagt som det sidste.

BBR bygning 2: Stald

Stalden er i dag 439 kvm, hvoraf 60 kvm anvendes som hestebokse. Selve bygningens størrelse på 439 kvm ændres ikke, men der tilføjes 2 ekstra hestebokse, således der fremtidig vil være 83 kvm hestebokse. De resterende kvm anvendes til rytter faciliteter, sadelrum, foderrum samt opbevaring af grovfoder og strøelse m.m. Bygningshøjden er ca. 4,8 m og ændres ikke.

BBR bygning 3: Lade/løsdrift

Laden er i dag 338 kvm, hvoraf 175 kvm anvendes til løsdrift for heste. Resten anvendes som maskinhus og overdækket mødding. Bygningen ønskes fjernet for at give plads til nyt maskinhus på 500 kvm. Bygningshøjden er ca. 5 m i dag. Fremtidigt ønskes højden 7,5 m – bygningen bliver dog sænket i terrænet med 1,2 m ift. staldbygningen, dvs. det nye maskinhus bliver ca. 1,5 m højere end staldbygningen, som det ligger ved siden af.

Ansøger har i dag stor mangel på opbevaringsplads og de fleste af deres maskiner, værktøj m.m. står således uhensigtsmæssigt placeret udenfor. I dag er materiel, værktøj m.m. desuden spredt over hele ejendommen (hvor der nu lige er plads), og de ting, som ikke tåler udendørs/fugtig opbevaring, fx træpiller, står i den eksisterende længe/Bygning 2 i umiddelbar forlængelse af de 5 hestebokse.

Med maskinhuset ønsker ansøger dels at få maskiner, materiel m.m. under tag og dels at samle alt værktøj, maskiner, materiel m.m. samme sted, så de undgår rod og unødvendigt slid fra vind og vejr på maskiner osv.

I helhedsplanen for ejendommen er maskinhuset det eneste sted til egentlig opbevaring af maskiner, materiel og materialer som bruges til driften på ejendommen (hestehold, markdrift og skovdrift). Maskinhuset skal derfor kunne rumme hele ejendommens opbevaringsbehov for at undgå, at tingene bliver 'stuvet op' rundt omkring udenfor. Maskinhallen får således følgende funktioner:

- opbevaring af maskiner til brug for ejendommens drift, herunder tilhørende redskaber, fx traktor, minilæsser m.fl.
- opbevaring af nødvendige påhængsvogne, fx skovvogn, ridebaneplaner m.fl.
- opbevaring af reservedele til maskiner og inventar m.m.
- opbevaring af brændsel i form af træpiller og skovet træ til tørring
- opbevaring af hegnsmateriale og tilsvarende til hesteholdet
- værksted til håndtering af mindre reparationer og vedligeholdelse af ejendommens maskiner og materiel

- frostsikret rum til opbevaring af materiel og materialer, der ikke tåler frost, fx smøremidler, maling og visse typer af værktøj
- vaskeplads, som ved placering indenfor i maskinhuset bliver overdækket og derfor miljømæssigt nemmere at anvende. Vaskepladsen er placeret på areal, der alligevel skal bruges som manøvreareal, for at spare plads.
- plads til diverse, fx ubrugte paller m.m.

BBR bygning 4: Anneks (maskinhus)

Annekset er i dag 203 kvm og er registreret som maskinhus. Tidligere ejer har dog indrettet bygningen til kontor i ca. 150 kvm og den sidste del fungerer som garage til biler. Ansøger er i dialog med Velas omkring at få samlet materiale til ansøgning om retslig lovliggørelse til kontor/erhvervsmæssigt brug af denne bygning.

Erhvervsmæssig nødvendighed og de fremtidige planer med henholdsvis hestehold og hestepension og evt. maskinudlejning

Det nuværende hestehold:

Det nuværende hestehold består af 10 islandske rideheste, hvoraf 7 er opstaldede heste og de resterende 3 er familieejede af hhv. ansøger og ansøgers mor. Hestene bruges primært på hobbyplan, dog med undtagelse af en af ansøgers egen unghoppe på godt 3 år som ønskes kåret med henblik på senere indgåelse i avl.

Ansøger ønsker at holde heste i løsdriftsstalder, som i højere grad tilgodeser hestenes adfærdsmæssige og fysiologiske behov, fx behovet for fri bevægelse og behovet for at danne sociale relationer med artsfæller i en flok. Det hidtidige hestehold på ejendommen (ved de tidligere ejere) har været af mere traditionel karakter med begrænset foldtid og opstaldning på boks i den eksisterende længe/Bygning 2. De nuværende bygninger/den nuværende indretning samt placering af bygningerne muliggør kun i begrænset omfang ønsket om at have hestene opstaldet i løsdrift.

De nuværende bygninger vurderes ikke at kunne rumme flere heste uden ombygning/tilbygning som forslået. Der vil derfor ikke blive ske udvidelser af hesterelateret aktivitet på ejendommen, førend der er opnået godkendelse til ombygning/udvidelse fra kommunen.

Det fremtidige hestehold ud fra helhedsplanen:

Ansøger ønsker at omdanne hesteholdet fra en mere hobbypræget aktivitet til erhvervsmæssig aktivitet (primært stutteri).

1. Stutteri og opdræt af islandske heste til ridemæssigt brug (rideheste)

Der etableres et stutteri med 4 faste (stam)hopper og en rullende hoppe, fx ved leje af hoppemave eller brug af rugehopper, dvs. samlet 5 avlshopper i alt. Der er indhentet tilbud om køb af to førsteklases, ifolede avlshopper fra et førende stutteri i Tyskland.

Med 5 følhopper vil der med tiden være 10-25 afkom i rotation. Gennemsnitligt antal heste tilknyttet hesteholdet på ejendommen vil være omkring 20 heste fordelt på avlsheste, føl,

tilridningsheste og rideheste. Plage vil blive opstaldet udenbys på større arealer af hensyn til pladsmangel på ejendommen.

2. Ledig kapacitet i stutieriet fyldes op med opstaldede heste i løsdrift
I det omfang kapaciteten i løsdriftsstaldene ikke bliver fuldt udnyttet af stutieriet, fx i etableringsfasen eller i et år med stort frasalg af føl, vil den ledige kapacitet blive udfyldt af opstaldede heste af hensyn til økonomien.
3. Hesterelateret kursusaktivitet, fx undervisning og ridekursus, avlermøder, demonstrationer, teoridage, træningsdage, rytterworkshops m.m.

Såfremt det har betydning for kommunens vurdering af helhedsplanen, kan der fremsendes en forretningsplan for det fremtidige hestehold på ejendommen.

Anden erhvervsmæssig drift:

Jf. dialogen er Aarhus Kommune ikke indstillet på at der drives entreprenørvirksomhed fra ejendommen, hvorfor denne aktivitet flyttes til andet egnet område i stedet. CAA maskinudlejning fungerer i dag ikke som et reelt driftsselskab, men maskinerne står blot i dette firma. De lejes således stort set kun ud til landbruget og til byggefirmaet Brdr. Aagaard Aps. Der er tale om nogle få aktiver i størrelse minigraver, minilæsser samt lidt trailere. Ansøger er i proces med at få oprettet CVR.nr til landbruget og maskinerne skal herefter flyttes til hhv. landbruget og til byggefirmaet Brdr. Aagaard Aps.

Bygning 5+6: Løsdrift 1+2 (fremtidig)

De to nye løsdriftsstalde ønskes opført i tråd med de to eksisterende længer på ejendommen, hhv. Bygning 2 og 4 som bevares i den fremtidige plan.

Af hensyn til helhedsindtrykket er de fremtidige løsdriftsstalde tænkt opført med tunge ydervægge hvor bagmur består af beton (pga. vedligehold/holdbarhed) og udvendigt enten muret eller pudset facade i jordfarve matchende Bygning 2 og 4. Taget ønskes enten som sort tagpap eller eternit, dog overvejer ansøger også grønne tage til de to nye løsdriftsstalde for at få bygningerne til at falde endnu mere ind i omgivelserne. Byggehøjden på de nye løsdrifte er ikke tænkt højere end 5,5 m.

Anvendelse:

De to stalde er indrettet som løsdriftsstalde beliggende på de jordarealer, som udgør hestenes folde. De fremtidige løsdriftsstalde skal udelukkende anvendes til hesteholdet. Han- og hunkøn går af sikkerhedsmæssige årsager opdelt, hvorfor det er nødvendigt med to løsdriftsstalde/separate afsnit.

Den eksisterende løsdrift på ca. 175 kvm huser i dag 6 rideheste, som går ude året rundt i tråd med ansøgers ønsker og overbevisning. På grund af løsdriftens indretning og placering vurderes den maksimalt at kunne rumme 8 individer, forudsat flokken er velfungerende. Ansøger kan i perioder opleve, at heste nederst i hierarkiet ikke får adgang til løsdriften, hvilket ikke er optimalt. Ansøger ønsker derfor at øge arealet en smule i de nye løsdriftsstalde for at kunne huse 8 heste i hver.

Ridebane og lysmaster

Ridebanen ligger forholdsvis lavt i terrænet i dag. Bunden på ridebanen ønskes renoveret på sigt, dog uden anvendelse af kunstmaterialer. Der anvendes således kun rent ridebanesand som toplag. Ansøger ønsker at bibeholder de allerede opstillede lysmaster da lyset fra dem, som er rettet ned på banen, fungerer godt og ikke er til gene for naboer.

Eksisterende læskure nr. 1 og 2

Vedr. de eksisterende læskure nr. 1 og 2 så kan det oplyses at disse fjernes i forbindelse med gennemførelse af ansøgte projekt.

Bilag 3: Fotos fra besigtigelse d. 28. juni 2023.

Foto 1: fra vest ses den nuværende beplantning, og midt i til højre ses de to nuværende bygninger "BBR 3 Løsdriftstald" og "Læskur nr. 2" som nedlægges. Med lysegrøn farve vises noget af den nuværende beplantning, som skal bevares.

Foto 2: fra syd ses ridebane, inklusiv fast hegning i maks. 1,5 meters højde samt højere stolper med lys (lysmaster).

TEKNIK OG MILJØ
Aarhus Kommune

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand